

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРАЛД САНАЛ БОЛГОСОН НЭР ДЭВШИГЧИЙН
ТАЛААРХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН ТАЙЛАН**

Товч удирдамж: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам /цаашид "журам" гэх/-ын 12.1, 12.2, 12.3, 12.4-т заасны дагуу Ажлын хэсэг нь олонхын саналаараа Улсын Их Хуралд нэр дэвшүүлсэн нэр дэвшигчийн талаарх тайланг энэхүү загварт нийцүүлэн бичих үүрэгтэй. Журмын 13.1-д заасны дагуу Ажлын хэсгийн тайланг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулах тул уг тайланд гэрийн хаяг, цахим шуудангийн хаяг, утасны дугаар зэрэг хувь хүний нууцад хамаарах мэдээллийг, мөн нэр дэвшигчийн талаар ярилцлага өгсөн хүний нэр, түүнийг таних шинжийг бичихгүй.

Нэр дэвшигчийн товч танилцуулга	
1	Эцэг/эхийн нэр: Хашгамбай Ургийн овог: Отог Нэр: Хашбаатар Хүйс: Эрэгтэй Төрсөн он: 1972 Төрсөн газар: Улаанбаатар хот Одоо оршин суугаа аймаг/нийслэл, сум/дүүрэг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг
2	Нэр дэвших тухай хүсэлт гаргасан албан тушаал Нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүний алинд нэр дэвших тухай хүсэлт гаргасан талаар бичнэ. <i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатар нь Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвших хүсэлт гаргасан.</i>
Сонгон шалгаруулалт, түүний үе шат, явуулсан ажиллагааны танилцуулга	
Сонгон шалгаруулалтын найман үе шат тус бүрийг журмын Дөрөв, Тав, Зургаа, Долоо, Найм, Ес, Арав, Арван нэг, Арван хоёрт заасны дагуу хэрхэн хэрэгжүүлсэн талаар тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.	
3	Нэгдүгээр үе шат Журмын 3.1.1-д заасны дагуу "сонгон шалгаруулалтын зарыг нийтэд мэдээлэх" үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ. <i>Монгол Улсын шүүхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-аар Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус 5 гишүүн, Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус 5 гишүүнийг Монгол Улсын Их Хурлаас нээлттэйгээр нэр дэвшүүлж, сонгон шалгаруулж томилохоор заасны дагуу 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрөөс 2021 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн 17 цаг 30 минут хүртэл олон нийтэд нээлттэй зарлаж, холбогдох материалыг хүлээн авахаар Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03</i>

	<p>дугаар сарын 10-ны өдрийн 05 дугаар тогтоолыг баталсан.</p> <p>Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 05 дугаар тогтоолын дагуу сонгон шалгаруулалтын зарыг 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрөөс 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн хооронд нийтэд мэдээлсэн.</p>
4	<p>Хоёрдугаар үе шат Журмын 3.1.2-д заасны дагуу “нэр дэвших тухай хүсэлт гаргах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p>Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 05 дугаар тогтоолоор сонгон шалгаруулалтын бүртгэлийн хугацааг тогтоож, хүсэлт, материалыг 21 хоногийн хугацаанд хүлээн авахаар нийтэд мэдээлсэн бөгөөд тус хугацаанд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нийт 59 хүн нэрээ дэвшүүлэн, холбогдох материалыг ирүүлснээс 1 хүн нэрээ татаж нийт 58 хүн нэр дэвших хүсэлт гаргасан.</p>
5	<p>Гуравдугаар үе шат Журмын 3.1.3-д заасны дагуу “Ажлын хэсэг байгуулах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p>Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 09, 10, 20 дугаар тогтоолоор Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурлын гишүүн С.Бямбацогт, Улсын Их Хурал дахь Монгол Ардын намын бүлгийн Ажлын албаны дарга С.Далхаасүрэн, Улсын Их Хурал дахь Ардчилсан намын бүлгийн даргын зөвлөх Д.Батдорж, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүн Б.Энхболд, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Б.Баасандорж, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Хууль зүйн бодлогын зөвлөх А.Бямбажаргал, Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн захирал Х.Эрдэм-Ундрах, Монголын Өмгөөлөгчдийн холбооны дэд ерөнхийлөгч М.Баасанбат, Монголын Хуульчдын холбооны удирдах зөвлөлийн гишүүн М.Мөнхбат, Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн Нийтийн эрх зүйн танхимын багш доктор, профессор О.Мөнхсайхан, “Шихихутуг” их сургуулийн Хувийн эрх зүйн тэнхимийн эрхлэгч Г.Амаржаргалан нарын бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан.</p> <p>Тайлбар: Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн 09 дүгээр тогтоолоор Сонгон шалгаруулах ажлын хэсгийг байгуулсан. Монголын Хуульчдын холбооны төлөөллийг Хууль зүйн байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжээгүй бөгөөд Монголын Хуульчдын холбооноос Хуульчдын холбооны удирдах зөвлөлийн гишүүн М.Мөнхбатын нэрийг ирүүлсэн тул Хууль зүйн байнгын хорооны 09 дүгээр тогтоолд нэмэлт оруулах тухай 10 дугаар тогтоолыг баталсан. Түүнчлэн Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга А.Бямбажаргалын албан үүрэг өөрчлөгдсөн тул Хууль зүйн байнгын хорооны 09 дүгээр тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай 20 дугаар тогтоолоор ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулсан.</p>
6	<p>Дөрөвдүгээр үе шат</p>

	<p>Журмын 3.1.4-д заасны дагуу “нэр дэвшигчээр бүртгэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p><i>Ажлын хэсэг 2021 оны 04 дүгээр сарын 07-ны өдөр хуралдаж Монгол Улсын шүүхийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хууль болон Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-д заасан материалын шаардлагыг хангасан гэж үзэн Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд 29 хүн, Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд 24 хүнийг нэр дэвшигчээр бүртгэсэн.</i></p> <p><i>Ажлын хэсгийн энэхүү хуралдаанаар Х.Хашбаатарыг Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигчээр бүртгэсэн.</i></p>
7	<p>Тавдугаар үе шат</p> <p>Журмын 3.1.5-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийн баримт бичгийг цахим хуудаст байршуулах, асуулт, санал хүлээн авах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p><i>“Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 8.1-д “нэр дэвшигчээр бүртгэснээс хойш ажлын нэг өдрийн дотор бүртгэсэн нэр дэвшигчдийн нэрс, нэр дэвших тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулж, хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлж түгээнэ.” гэж заасны дагуу дээр дурдсан 53 нэр дэвшигчийн материалыг www.parliament.mn Улсын Их Хурлын цахим хуудаст байршуулсан.</i></p> <p><i>Хууль зүйн байнгын хорооны Ажлын алба нэр дэвшигч Х.Хашбаатарын Нэр дэвших тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг Улсын Их Хурлын цахим хуудаст 2021 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдрөөс эхлэн байршуулсан.</i></p>
8	<p>Зургадугаар үе шат</p> <p>Журмын 3.1.6-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийн талаар мэдээлэл цуглуулах, бүрдүүлэх” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p><i>Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 10.1-д “Энэ журмын 9.1-д заасны дагуу бүртгэсэн шийдвэр гармагц Ажлын хэсэг нэр дэвшигчийг Ажлын хэсгийн ахлагчаас бусад гишүүн бүрд тохиолдлын журмаар тэнцвэртэй хуваарилж илтгэгч гишүүнийг томилно” гэж заасныг баримтлан 2021 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрийн Ажлын хэсгийн хуралдаанаар нэр дэвшигч тус бүрийн илтгэгч гишүүнийг сугалаагаар тодруулж, илтгэгч гишүүнийг томилсон.</i></p>
9	<p>Долдугаар үе шат</p> <p>Журмын 3.1.7-д заасны дагуу “Ажлын хэсгийн ярилцлага зохион байгуулах” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p><i>Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 11.1-д “Энэ журмын 10.7-д заасан хугацаа дууссанаас хойш ажлын таван өдрийн дотор нэр дэвшигч нь холбогдох</i></p>

	<p>шаардлагыг хангасан эсэхийг тодруулах зорилгоор Ажлын хэсэг нэр дэвшигч тус бүртэй ярилцлага зохион байгуулна.” гэж, 11.2-д “Ажлын хэсэг зургаагаас доошгүй тооны гишүүний ирцтэйгээр ярилцлага хийх бөгөөд Ажлын хэсгийн ахлагч даргална.” гэж заасан.</p> <p>Ажлын хэсэг 2021 оны 10 дугаар сарын 8,9,10-ны өдрүүдэд ажлын хэсгийн ярилцлагыг зохион байгуулсан бөгөөд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд 29 хүн нэр дэвшсэнээс 3 хүн нэрээ татсан бол 1 хүний төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрсэн, 1 хүн ярилцлагад ороогүй тул бүртгэлээс хасаж нийт 24 хүнтэй ярилцлага зохион байгуулсан. Шүүхийн сахилгын хороонд 24 хүн нэр дэвшсэнээс 1 хүн нэрээ татсан тул 23 хүнтэй ажлын хэсгийн ярилцлага зохион байгуулсан.</p>
<p>10</p>	<p>Наймдугаар үе шат Журмын 3.1.8-д заасны дагуу “нэр дэвшигчийг Улсын Их Хуралд санал болгох” үе шат хэрхэн хэрэгжсэн талаарх мэдээлэл, үндэслэл бүхий дүгнэлт бичнэ.</p> <p>“Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 12.1-д “Энэ журмын 11.6-д заасан хугацаа дууссанаас хойш ажлын дөрвөн өдрийн дотор Ажлын хэсэг дараах журмаар хуралдаж Ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшүүлэх эсэхийг шийдвэрлэнэ.” гэж, мөн журмын 12.6-д “Энэ журмын 12.1-д заасан хуралдаанаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор энэ журамд заасны дагуу олонхын санал авсан нэр дэвшигчийн талаарх Ажлын хэсгийн тайлан, холбогдох баримт бичгийг Байнгын хороонд хүргүүлнэ.” гэж заасны дагуу саналаа Хууль зүйн байнгын хороонд хүргүүлэх зохицуулалттай.</p> <p>Ажлын хэсэг Монгол Улсын шүүхийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.4.5- “энэ хуулийн 77.4.4-т заасан санал хураалтын дүнгээр Ажлын хэсгийн гишүүдийн олонхын санал авсан нэр дэвшигчийг саналын дарааллаар эрэмбэлэн сул орон тоогоор болон дараагийн олонхын санал авсан хоёр хүртэл хүний хамт нэр дэвшүүлж, Байнгын хороонд тайлангийн хамт ажлын гурван өдрийн дотор хүргүүлэх.” гэж заасан.</p> <p>Ажлын хэсэг 2021 оны 10 дугаар сарын 19-ний өдөр хуралдаж, илтгэгч гишүүн бүр өөрсдийн судалсан нэр дэвшигчийн талаарх дэлгэрэнгүй тайланг танилцуулж, ажлын хэсгийн бусад гишүүн саналаа хэлж, асуулт асууж хэлэлцсэн. Үүний дараагаар санал хураалтыг нууцаар явуулахад зургаан нэр дэвшигч Ажлын хэсгийн гишүүдийн олонхын саналыг авсан. Өөрөөр хэлбэл, Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч Ц.Давхарбаяр 11 санал, Д.Ариунтуяа 7 санал, Д.Мягмарцэрэн 7 санал, Д.Эрдэнэчулуун 7 санал, Х.Хашбаатар 6 санал, тус тус авсан.</p>
<p>11</p>	<p>Сонгон шалгаруулалтын үйл явцыг нэгтгэн дүгнэх нь Ажлын хэсэг журмын 7.1-д заасан бүрэн эрхээ хэрхэн хэрэгжүүлсэн бэ, мөн журмын 12.4.1-д заасны дагуу сонгон шалгаруулалт нь Шүүхийн тухай хууль болон энэ журмын дагуу явагдсан тухай нэгтгэн дүгнэж бичнэ.</p> <p>Монгол Улсын Шүүхийн тухай хууль болон Хууль зүйн байнгын хорооны 2021 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор баталсан “Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ын дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах үйл ажиллагааг амжилттай зохион байгууллаа.</p>

	<p><i>Ажлын хэсэг нь сонгон шалгаруулах үйл ажиллагааг хууль, журмын хүрээнд зохион байгуулсан бөгөөд аливаа нөлөөлөлд авталгүй хууль, журмыг дээдлэн ажилласан болно.</i></p>
<p>Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд тавих шаардлагыг хангасан тухай үнэлгээ</p>	
<p>Нэр дэвших тухай хүсэлт, түүний хавсралт, нэр дэвшигчийн хэвлүүлсэн бүтээл, олон нийтэд өгсөн мэдээлэл, олон нийтээс ирүүлсэн асуулт, санал, нэр дэвшигчийн талаар бусад хүмүүстэй хийсэн ярилцлага, нэр дэвшигчтэй илтгэгч гишүүний ганцаарчлан хийсэн ярилцлага, Ажлын хэсгийн ярилцлага, илтгэгч гишүүний дэлгэрэнгүй тайлан, нэр дэвшигчээс болон бусад этгээдээс гаргуулан авах зэргээр цуглуулсан мэдээлэл, баримт бичиг, нотлох баримтад тулгуурлан нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг яагаад хамгийн сайн хангасан гэж үнэлж дүгнэсэн тухайгаа журмын 12.4.3-т заасны дагуу ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.</p>	
<p>12</p>	<p>Боловсрол Төгссөн их, дээд сургууль, коллеж, боловсролын зэрэг, төгссөн оноор нь хамгийн сүүлийнхээс нь эхлэн дараалуулж жагсааж, журмын 2.1.2, 2.2.2-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа нь ямар мэдээлэл, нотлох баримтаар тогтоогдсон талаар бичнэ.</p> <p><i>2001 он Цагдаагийн академи, Хууль зүйн магистр 1997 он Цагдаагийн дээд сургууль, Хуульч – эрх зүйч</i></p> <p><i>Мөн Дотоод хэргийн их сургуулийн Суралцагчийн тодорхойлолтод 2015241 суралцагчийн дугаартай Х.Хашбаатар нь Гэмт явдал судлал – эрх зүй сэдвээр Докторын хөтөлбөрт суралцаж байгааг тодорхойлсон байна.</i></p> <p><i>Х.Хашбаатар нь эрх зүйч мэргэжил эзэмшсэн, хууль зүйн магистрын зэрэгтэй болох нь дипломын хуулбаруудаар нотлогдож байна.</i></p>
<p>13</p>	<p>Эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан тухай Журмын 2.1.2, 2.2.2-д заасны дагуу эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласан гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь эрх зүйч мэргэжлээр нийт 23 жил ажиллаж дээрх шаардлагыг хангасан болно. Энэ нь дараах баримтаар нотлогдож байна:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Авлигатай тэмцэх газрын Хяналт Шинжилгээ Дүн Шинжилгээний Хэлтсийн дарга, 2016 оны 11 сараас.</i> <i>2. Авлигатай тэмцэх газрын Гүйцэтгэх ажлын хэлтсийн дарга, 2015.02.17-2016.11.04</i> <i>3. Авлигатай тэмцэх газрын Гүйцэтгэх ажлын хэлтсийн албаны дарга, 2013.08.23-2015.02.17</i> <i>4. Авлигатай тэмцэх газрын Гүйцэтгэх ажлын хэлтсийн ахлах ажилтан, 2008.08.29-2013.08.23</i> <i>5. Сэлэнгэ аймаг дахь Цагдаагийн газар Эрүүгийн тасгийн дарга, 2006.03.15-2008.08.29</i> <i>6. Цагдаагийн ерөнхий газрын Эрүүгийн цагдаагийн газар төлөөлөгч, ахлах төлөөлөгч, 2000.04.17-2006.03.15</i> <i>7. Сонгинохайрхан дүүрэг дэх Цагдаагийн хэлтэст эрүүгийн</i>

	<p><i>төлөөлөгч, 1997.06.10-2000.04.17</i></p> <p>8. Сонгинохайрхан дүүрэг дэх Цагдаагийн хэлтэст хорооны цагдаа, 1991.03.21-1993.09.01</p> <p><i>Нэр дэвшигчийн талаарх тодорхойлолтод Х.Хашбаатар нь цагдаагийн байгууллагад ажиллах хугацаандаа буюу 1997 оноос хойш Хуульч, Эрх зүйч албан тушаалын тодорхойлолт бүхий ажлын байранд ажиллаж байсан болохыг тодорхойлсон байна.</i></p> <p><i>Мөн нэр дэвшигчийн талаарх өөр нэгэн тодорхойлолтод Х.Хашбаатар нь 2008 оны 08 дугаар сараас өнөөг хүртэл тасралтгүй хуульч, эрх зүйч мэргэжлийн шаардлага тавигддаг ажлын байранд ажиллаж байна гэжээ.</i></p> <p><i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатар нь 1997 оны 06 дугаар сард Цагдаагийн дээд сургуулийг хуульч – эрх зүйч мэргэжлээр төгссөнөөс хойш 23 жил 9 сарын хугацаанд төрийн тусгай албаны хуульч, эрх зүйч мэргэжлийн шаардлага тавигддаг ажил, албан тушаалд тасралтгүй ажиллаж байна.</i></p>
14	<p>Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй: хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай тухай</p> <p>Нэр дэвшигч нь журмын 2.1.1, 2.2.1-д заасан шаардлагын хүрээнд “хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай” гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.</p> <p><i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатарыг дараах үндэслэлээр “Хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай” гэж үзэж байна. Тухайлбал:</i></p> <p><i>Нийтийн албанд шинээр болон сэлгэн, шилжин томилогдож байгаа этгээдүүдийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг хянан шалгах үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулсан байх бөгөөд нийтийн албанд шинээр болон сэлгэн, шилжин томилогдож байгаа албан хаагчдыг чадавхижуулах, авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор бодит жишээ, баримтад тулгуурласан сургалтуудыг зохион байгуулсан, мөн нийтийн албан тушаалтнууд болон Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг бүртгэх, хянах, хадгалах эрх бүхий албан тушаалтнуудад зориулсан гарын авлага, номыг жил бүр засаж сайжруулан гаргасан байна.</i></p> <p><i>Албан тушаалтны хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг бүртгэх, хянах ажиллагааг цахимжуулсан байх бөгөөд хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн хяналт шалгалтын үр дүнг нэмэгдүүлэх, нуугдмал хөрөнгийг илрүүлэх чиглэлээр иргэдийн оролцоог бий болгох, нэмэгдүүлж мэдүүлэг гаргагч нийт албан тушаалтнуудын хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг олон нийтэд нээлттэй байршуулсан байна. Түүнчлэн хяналт шалгалтын чиглэлээр төрийн бусад байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг эхлүүлсэн нь үр дүнгээ өгсөн байна.</i></p> <p><i>Авлигатай тэмцэх газраас нийтийн албан тушаалтнуудын хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг, түүний хяналт шалгалт, нийтийн албанд томилогдохоор нэр дэвшсэн этгээдийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийн хяналт шалгалт зэрэг үйл ажиллагааг олон нийтэд нээлттэй болгосон нь иргэдийн талархлыг хүлээж, олон нийтийн зүгээс Авлигатай тэмцэх газарт итгэх итгэлийг нэмэгдүүлсэн гэж үзэхээр байна.</i></p> <p><i>Авлигатай тэмцэх газрын үйл ажиллагаанд холбогдох эрх зүйн актуудыг шинэчлэх болон Авлигын эсрэг хууль, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ажлын хэсгүүдэд орж ажилласан байна.</i></p>

	<p><i>Мөн Төрийн албаны тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгад Төрийн албаны зөвлөлийн 2 гишүүнийг төрийн албан хаагчдын төлөөллөөс сонгон шалгаруулахаар заасан ба төрийн албан хаагчийн төлөөллийг сонгон шалгаруулах ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд орж ажилласан байна.</i></p>
15	<p>Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй: мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлага хангасан тухай</p> <p>Нэр дэвшигч нь журмын 2.1.1, 2.2.1-д заасан шаардлагын хүрээнд “бусдын нөлөөнд автахгүй, хараат бусаар ажиллах, зарчимч, шударга зан төлөвтэй, мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлагыг хангасан” гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр ойлгомжтой, тодорхой бичнэ.</p> <p><i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатар нь бусдын нөлөөнд автахгүй, хараат бусаар ажиллах, зарчимч, шударга зан төлөвтэй, мэргэжлийн ёс зүйн өндөр шаардлагыг хангасан гэж дүгнэж байна. Тухайлбал:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатарын ажил байдлын тодорхойлолтод Цагдаагийн байгууллагад ажиллах хугацаандаа зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд мэргэжлийн ур чадвар гаргаж ажиллаж байсан, Авлигатай тэмцэх газарт ажиллах хугацаандаа авлигын гэмт хэргийн илрүүлэлтийн түвшинг ахиулахад анхаарч, авлигын гэмт хэргийг илрүүлэх, таслан зогсоох зорилгоор гүйцэтгэх ажлын идэвхтэй арга хэмжээ, тодорхой арга ажиллагааг чадварлагаар удирдан зохион байгуулж, төр нийгмийг эрүүлжүүлэх хүнд хүчир бөгөөд хариуцлагатай ажилд өөрийн хүч, мэдлэг оюун ухаан, ур чадвараа дайчлан ажиллаж, улс орны аюулгүй байдлыг хангах үүргээ нэр төртэй биелүүлж ажилласан... гэж тодорхойлсон.</i> - <i>Хамтран ажиллаж байсан хүмүүстэй хийсэн ярилцлагад “хамт олны дунд нэр хүндтэй, аливаа асуудалд цэгц шударгаар ханддаг. Зан төлөвийн хувьд хүнлэг, хүний арга эвийг олж чаддаг, зарчимч шударга гэж.</i> <p><i>Мөн Х.Хашбаатар нь ажиллах хугацаандаа ёс зүйн болон сахилгын зөрчил гаргаж байгаагүй, ашиг сонирхлын зөрчилд автахгүй, өөрийн гэсэн тогтсон үзэл бодолтой, өндөр төлөвшил бүхий хуульч гэж нийтлэг байдлаар тодорхойлсон.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатар нь 1997 оноос хойш өнөөг хүртэл төрийн тусгай албанд ажилтнаас хэлтсийн дарга хүртэл ажил, албан тушаалуудад шилжин, дэвшин, томилогдон ажилласан байх бөгөөд энэ хугацаанд мэргэжил, ёс зүйн алдаа, дутагдал гаргаж байсан гэх нөхцөл байдал тогтоогдоогүй. Цагдаагийн байгууллага, Авлигатай тэмцэх газар зэрэг төрийн тусгай чиг үүрэг бүхий байгууллагад аливаа явцуу ашиг сонирхлоос ангид байж зөвхөн үндэсний язгуур ашиг сонирхлыг эрхэмлэн, хуульд захирагдан, ажил үүргээ гүйцэтгэж ирсэн туршлагатай.</i> - <i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатар ажлын хэсгийн ярилцлагад амжилттай оролцсон ба дараах байдлаар асуултад хариулж, байр сууриа илэрхийлсэн:</i> <p><i>Миний бие эрхзүйн салбарт 1997 оноос хойш ажиллаж байгаа бөгөөд Цагдаагийн байгууллага, Авлигатай тэмцэх байгууллагад ажилласан туршлагатай. Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлын тодорхой туршлагатай, тэр дундаа сүүлийн 5 жилд хяналт шалгалт, дүн шинжилгээ, авлигын хэргээс урьдчилан сэргийлэх, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх чиглэлээр ажиллаж байна. Энэ ч утгаараа шударга хараат бус шүүхийг бий болгоход өөрийн хувь</i></p>

	<i>нэмрийг оруулах зорилгоор нэрээ дэвшүүлэн өрсөлдөж байна. Сүүлийн үед шүүх, шүүгчийн нэр хүнд нийгэмд нэлээд унасан. Шүүхийн нэр хүндийн өсгөх чиглэлээр судалгаа хийж, холбогдох байгууллагуудтай нягт хамтран ажиллаж, шүүхийн ил тод байдлыг сайжруулах, иргэдийн шүүхэд итгэх итгэлийн нэмэгдүүлэх тал дээр анхаарч ажиллана... гэв.</i>
16	Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй тухай Журмын 2.1.3, 2.2.3-д заасны дагуу “төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй” байх шаардлагыг хангаж байгааг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Х.Хашбаатар нь 1972 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр төрсөн, 49 настай. Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрээгүй.</i>
17	Монгол Улсын иргэн мөн тухай Журмын 2.1, 2.2-д заасны дагуу “Монгол Улсын иргэн” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Х.Хашбаатар Монгол Улсын иргэн мөн.</i>
18	Сүүлийн таван жилд улс төрийн болон намын удирдах албан тушаал хашиж байгаагүй тухай Журмын 2.1.5, 2.2.4-д заасны дагуу “сүүлийн таван жил улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаагүй” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Х.Хашбаатар сүүлийн таван жил улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаагүй нь нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тодорхойлолтоор нотлогдож байна.</i>
19	Эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй тухай Журмын 2.1.6, 2.2.10-д заасны дагуу “эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй” байх шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж байгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Х.Хашбаатар эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй нь ял шийтгэлгүй талаарх тодорхойлолтоор нотлогдож байна.</i>
20	Сахилгын шийтгэлээр халагдаж эсхүл огцорч байсан эсэх тухай Сахилгын шийтгэлээр ажлаас халагдаж эсхүл огцорч байсан эсэхийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ. <i>Х.Хашбаатар сахилгын шийтгэлээр ажлаас халагдаж эсхүл огцорч байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
21	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй тухай Журмын 2.2.6, 2.3-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй буюу ажиллаж байгаагүй, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнд нэр дэвшигч

	<p>Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй байх шаардлагатай. Энэхүү шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i></p>
22	<p>Шүүгчээр ажиллаж байгаагүй тухай</p> <p>Журмын 2.1.4, 2.2.4, 2.2.5-д заасны дагуу Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч сүүлийн таван жил шүүгчээр ажиллаж байгаагүй байх, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнд нэр дэвшигч шүүгчээр ажиллаж байгаагүй байх шаардлагатай. Энэхүү шаардлагыг хангаж байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь шүүгчээр ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i></p>
23	<p>Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй тухай</p> <p>Шүүхийн тухай хуулийн 95.9-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, ажиллаж байгаагүй гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүнээр ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i></p>
24	<p>Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллахгүй байгаа тухай</p> <p>Журмын 2.2.7-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь Шүүхийн захиргааны байгууллагын ажилтнаар ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i></p>
25	<p>Өмгөөлөгчөөр ажиллахгүй байгаа тухай</p> <p>Журмын 2.2.8-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь өмгөөлөгчөөр ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь өмгөөлөгчөөр ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i></p>
26	<p>Прокуророор ажиллахгүй байгаа тухай</p> <p>Журмын 2.2.9-д заасны дагуу Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшигч нь прокуророор ажиллахгүй байгаа гэдгийг ямар мэдээлэл, нотлох баримтад тулгуурлан дүгнэж буйгаа үндэслэлтэйгээр тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Х.Хашбаатар нь прокуророор ажиллаагүй, мөн ажиллаж байгаагүй бөгөөд</i></p>

	<i>энэ нь нийгмийн даатгалын дэвтрээр нотлогдож байна.</i>
27	<p>Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эсхүл Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд санал болгох үндэслэлүүдийг нэгтгэн дүгнэх нь</p> <p>Ажлын хэсэг нь цуглуулсан бүх нотлох баримт, мэдээлэлд тулгуурлан нэр дэвшигчийн хууль зүйн мэдлэг, ур чадвар, ёс зүй, зан төлөвийг үнэлж журмын 2.1, 2.2, 2.3-д заасан харгалзах шаардлагыг тухайн нэр дэвшигч хамгийн сайн хангаж буй гэдгийг нэгтгэн дүгнэж үндэслэлээ тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.</p> <p><i>Нэр дэвшигч Х.Хашбаатар нь 1997 оноос өнөөг хүртэл төрийн тусгай албаны хуульч, эрх зүйч мэргэжилтэй байх шаардлага тавигддаг ажил, албан тушаалд ажилтнаас хэлтсийн дарга хүртэл дэвшин ажиллаж байх бөгөөд энэ хугацаандаа аливаа сахилга, ёс зүйн алдаа, дутагдал гаргаж байгаагүй байна.</i></p> <p><i>Мөн түүний санаачлан болон хийж хэрэгжүүлсэн ажлын жагсаалт, үр дүнгээс нэгтгэн дүгнэвэл тэрээр төөрийн байгууллага болон төрийн албанд аливаа ашиг сонирхлын зөрчил, хууль бус үйлдлээс ангид байх, хууль дээдлэх ёсыг төлөвшүүлэхэд хувь нэмрээ оруулсан байна.</i></p> <p><i>Авлигатай тэмцэх газрын зарим үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулж, олон нийтэд нээлттэй, ил тод болгосон нь иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж улмаар Авлигалтай тэмцэх газарт итгэх итгэлийг нэмэгдүүлсэн байна. Иргэдээс бүх шатны шүүх, Шүүгчийн ёс зүйн хороонд итгэх итгэлийг сэргээх, түүнийг нэмэгдүүлэхэд Авлигатай тэмцэх газрын сайн туршлагыг нэвтрүүлж аливаа маргаан, гомдлыг хянан шийдвэрлэх үйл ажиллагааг олон нийтэд нээлттэй болгох замаар иргэдийн итгэлийг сэргээхэд нэр дэвшигч Х.Хашбаатарын оролцоо чухал үүрэгтэй гэж үзэж байна.</i></p> <p><i>Түүнчлэн түүний аливаа асуудалд төвч, зарчимч хандах хандлага, хувь хүний ёс зүйн төлөвшил нь Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнээр ажиллахад бүрэн нийцнэ.</i></p> <p><i>Иймд холбогдох хууль, журамд заасан Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнд тавигдах шаардлагыг бүрэн хангаж байна.</i></p>

Ажлын хэсгийн гишүүд

	Эцэг/эхийн нэр, өөрийн нэр	Гарын үсэг	Огноо
1			
2			
3			
4			
5			
6			

7			
8			
9			
10			
11			

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүний сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэг

2021 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр

Хавсралт: тайлан гаргахад тулгуурласан баримт

1. Нэр дэвших тухай хүсэлт, түүний хүсэлт, 2021.03.24;
2. Төрийн албан хаагчийн анкет;
3. Иргэний үнэмлэхийн хуулбар;
4. Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн талаарх тодорхойлолт 2021.03.10;
5. Эрх зүйн бакалаврын дипломын хуулбар, Цагдаагийн дээд сургууль, 1997.06.09;
6. Хууль зүйн магистрын дипломын хуулбар, Цагдаагийн академи, 2002.06.24;
7. Гэмт явдал судлал-эрх зүйн Докторын хөтөлбөрт суралцаж байгааг тодорхойлсон Дотоод хэргийн их сургууль, Цагдаагийн сургууль, 2021.03.12;
8. Хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэгтэй холбоотой эрх зүйн орчныг дээшлүүлж, ХАСУМ-ийг цахимаар хянадаг болгох ажилд оролцсон тухай баримт, 2020;
9. АТГ болон Сонгуулийн ерөнхий хороо хамтарч “Нийт мэдүүлэг гаргагчид болон сонгуульд нэр дэвшигчдийн мэдүүлэг цахимаар гаргуулсныг иргэд, олон нийтэд ил тод танилцуулдаг” болсон ажилд оролцсон тухай баримт, 2020;
10. АТГ болон Татварын ерөнхий газар, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар хамтран “Хууль бусаар олсон хөрөнгө, орлогыг илрүүлэх чиглэлээр” хамтран үр дүнтэй ажилласан. Тус үйл ажиллагаанд оролцож ажилласан баримт, 2020 он;
11. АТГ болон Азийн сан олон улсын байгууллага хамтран “Мэдүүлэг гаргагчдад зориулсан гарын авлага” гаргасан ба тус ажилд оролцсон тухай баримт, 2019 он;
12. Төрийн албан хаагчийг сонгон шалгаруулах комиссын бүрэлдэхүүнд орж ажилласан тухай баримт, 2018 он;
13. АТГ болон Улсын Их Хурлын Хууль зүйн байнгын хороо хамтран Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг бүртгэх,

- хянах, хадгалах эрх бүхий албан тушаалтан нарт зориулсан гарын авлага номыг шинэчлэн боловсруулж түгээсэн. Тус ажилд оролцсон тухай баримт, 2018, 2019 онд;
14. АТГ-ын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байгаа эрх зүйн актыг шинэчилж, эрх зүйн орчинг сайжруулах асуудлаар ажлын хэсгүүдэд тухай бүр орж ажилласан тухай баримт, 2018 он;
 15. Хувийн ашиг сонирхлын болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг баталгааны маягтаар бүртгүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлж, хэрэгжүүлсэн талаарх баримт, 2017 он;
 16. АТГ-ын даргын шийдвэрийн дагуу хуулийн хэрэгжилтийг шалгах, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах зорилгоор нэгж бүрээс ажилтнуудыг хамруулан багийн зохион байгуулалттай ажилласан ба тус үйл ажиллагааны хүрээнд баг удирдаж яам агентлаг, орон нутагт ажилласан тухай баримт, 2017 он;
 17. ХАСХОМ шалгах аргачлалыг боловсруулан уг аргачлалд суурилсан ХОМ-ийн хяналтыг цахимаар шалгах болсон. Тус үйл ажиллагаанд оролцсон тухай баримт, 2016 он;
 18. Тагнуулын ерөнхий газрын дээд сургуулийн “Гүйцэтгэх ажлын мэргэшүүлэх” дамжаанд суралцаж төгссөн гэрчилгээний хуулбар /2001.03.20/, Төв, орон нутгийн цагдаагийн газар, хэлтсийн эрүүгийн тасгийн дарга нарын мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад суралцаж төгссөн гэрчилгээний хуулбар /2007.06.28/, “Хүн хил дамжуулан худалдаалах гэмт хэргээс хамтдаа сэргийлье” сэдэвт сургалтад оролцсон гэрчилгээний хуулбар /2007.04.13/ гэх мэт бусад сургалт, семинарт оролцон гэрчилгээний хуулбар.
 19. Цагдаагийн ерөнхий газрын 2020 оны 03 дугаар сарын 11 өдрийн 5⁶/1677 дугаар тодорхойлолт;
 20. Авлигатай тэмцэх газрын 2021 оны 03 дугаар сарын 16-ны өдрийн 03/3036 дугаар тодорхойлолт;
 21. Авлигатай тэмцэх газрын 2021 оны 03 дугаар сарын 17-ны өдрийн 01/3037 дугаар тодорхойлолт;
 22. Холбогдох бусад материал.

--- оОо ---